Výrobce/výrobkyně technických textilií (kód: 31-064-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Výrobce netkaných textilií
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava surovin pro výrobu technických textilií	3
Zásobování strojů, linek a zařízení na výrobu technických textilií materiálem	3
Obsluha strojů, linek a zařízení ve výrobě technických textilií	3
Stanovování množství a kvality produkce ve výrobě technických textilií	3
Příprava technických textilií k expedici	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava surovin pro výrobu technických textilií

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seznámit se s výrobním předpisem k zpracovávanému materiálu (surovinám a polotovarům), s technologickým postupem a vyráběnou technickou textilií, a interpretovat informace z výrobního předpisu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu parametrů surovin a polotovarů pro výrobu technických textilií, rozpoznat druh a kvalitu materiálu a porovnat jej s výrobním předpisem pro výrobu technické textilie	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést příjem, třídění, vážení a přípravu surovin pro výrobu technických textilií (na modelové situaci), použít manipulační techniku, použít přístroje pro určování měr a vah, vysvětlit pravidla metrologie	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Použít program pro hodnocení kvality surovin, polotovarů, výrobků, např. použít tabulkový procesor (na modelové situaci)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat povinné osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP) určené pro práci v provozu výroby technických textilií	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zásobování strojů, linek a zařízení na výrobu technických textilií materiálem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dopravit materiál k zařízení za použití manipulační techniky, zařízení osadit zpracovávaným materiálem	Praktické předvedení
b) Vysvětlit způsoby zásobování strojů, linek a zařízení na výrobu technických textilií materiálem	Ústní ověření
c) Uklidit pracoviště, provést základní postupy údržby manipulační techniky	Praktické předvedení
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat povinné OOPP určené pro práci v provozu výroby technických textilií	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Prokázat znalosti o materiálech (surovinách, polotovarech) používaných pro výrobu technických textilií (druhy, vlastnosti, parametry)	Písemné ověření
f) Rozpoznat druh (původ) textilního materiálu (vláken) na 5 anonymních vzorcích	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha strojů, linek a zařízení ve výrobě technických textilií

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést pracovní operace na strojích, linkách a zařízeních, jež jsou rozhodující pro realizaci výrobního programu firmy ve výrobě technických textilií	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Spolupracovat při změně výrobní partie a při seřízení strojů, linek a zařízení pro výrobu technických textilií, vysvětlit pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uklidit pracoviště, provést základní postupy údržby, zejména čištění, strojů, linek a zařízení na výrobu technických textilií, pracovních pomůcek, popsat zásady údržby	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat povinné OOPP určené pro práci v provozu výroby technických textilií	Praktické předvedení
e) Prokázat znalosti o strojích, linkách a zařízeních na výrobu technických textilií (funkce, princip výroby) a zásad BOZP v provozu výroby technických textilií	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovování množství a kvality produkce ve výrobě technických textilií

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat technické údaje u hotových výrobků (technických textilií) v souladu s výrobní dokumentací, převzít, zvážit, změřit a zaevidovat produkci technické textilie, použít manipulační techniku, použít měřicí přístroje	Praktické předvedení
b) Prohlédnout hotový výrobek - technickou textilii	Praktické předvedení
c) Označit vady v technické textilii podle příslušného pracovního postupu, etalonu nebo klasifikačního řádu pro hodnocení technických textilií	Praktické předvedení
d) Odstranit odstranitelné vady v technické textilii	Praktické předvedení
e) Zaevidovat výsledky kontroly technické textilie formou obvyklou pro konkrétní firmu a stroj (do počítačového systému, nebo na papírovou průvodku)	Praktické předvedení
f) Podat informaci k opatřením na odstranění nekvalitní produkce (operátorům, mistrovi) a zkontrolovat splnění přijatých opatření (modelová situace)	Praktické předvedení
g) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat povinné OOPP určené pro práci v provozu výroby technických textilií	Praktické předvedení
h) Prokázat znalosti o kontrolovaných technických textiliích (druhy, vlastnosti, parametry)	Písemné ověření
i) Rozpoznat druh technické textilie na 5 anonymních vzrocích	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava technických textilií k expedici

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést činnosti množstevní specifikace technických textilií (vážení, počty kusů), zaevidovat data technických textilií připravovaných k expedici	Praktické předvedení
b) Provést manipulační práce při balení technických textilií do transportního obalu a označit hotové výrobky (technické textilie) etiketou	Praktické předvedení
c) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat povinné OOPP určené pro práci v provozu výroby technických textilií	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/vyrobce-netkanych-textili#zdravotni-zpusobilost).

Uchazeči bude zadáno vykonat práce ve výrobě technických textilií podle hodnoticího standardu a podle výrobního programu firmy vyrábějící technické textilie.

Výroba technických textilií v jednotlivých jejich typech je velmi diverzifikovaná a specializovaná podle firem, a pro jejich výrobu se používají unikátní speciální stroje, linky a zařízení. Autorizovaná osoba má k dispozici materiály (suroviny a polotovary) a stroje, linky a zařízení, které odpovídají výrobnímu programu konkrétní firmy.

Zkouška bude probíhat za běžného provozu při výrobě technických textilií, při kterém s ohledem na charakter výroby jde o velké finanční hodnoty zpracovávaných materiálů, strojů a linek a o kvalitu vyráběného produktu - technické textilie. Aby se zamezilo finančním ztrátám, je žádoucí, aby uchazeč u každé prověřované odborné kompetence vykonával prakticky ty operace nebo pracovní úkony (viz kritéria hodnocení), které nezpůsobí finanční ztráty, tj. některé postupy vysvětlí a simuluje, některé pracovní úkony operací vykonává, pokud stroj není v chodu, nebo vykonává pracovní úkony operací určené zkoušejícím a ostatní operace popíše nebo vysvětlí.

Uchazeč dostane komplexní úkol a bude vykonávat operace (pracovní úkony) náležející k odborné kompetenci, zkoušející bude sledovat plnění úkolu. Zkoušející bude sledovat uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu také z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tj. jak si vede při obsluze strojů a jak se pohybuje v provozu výroby technických textilií.

Vzhledem k charakteru výroby technických textilií a k provozním podmínkám, v nichž bude probíhat zkoušení, jsou dále nastíněny konkrétní postupy zkoušení pro každou odbornou kompetenci.

Odborná kompetence **Příprava surovin pro výrobu technických textilií:** Operace uvedené v kritériích hodnocení a) až e) bude uchazeč provádět pod dohledem zkoušejícího.

Odborná kompetence **Zásobování strojů, linek a zařízení na výrobu technických textilií materiálem:** Operace uvedené v kritériích hodnocení a), c), d) bude uchazeč provádět pod dohledem zkoušejícího. Při plnění kritéria hodnocení e) bude uchazeč zaznamenávat údaje do formuláře s testem.

Odborná kompetence **Obsluha strojů, linek a zařízení ve výrobě technických textilií:** Operace uvedené v kritériích hodnocení a) až d) bude uchazeč provádět pod dohledem zkoušejícího. Při zkoušení podle kritéria hodnocení a) rozhodne autorizující osoba, které operace bude zkoušený vykonávat podle konkrétního stroje, který firma využívá. Při plnění kritéria hodnocení b) bude konkrétní spolupráce vycházet z podmínek výroby textilie podle konkrétní technologie. Při plnění kritéria hodnocení e) bude uchazeč zaznamenávat údaje do formuláře s testem.

Odborná kompetence **Stanovování množství a kvality produkce ve výrobě technických textilií:** Operace uvedené v kritériích hodnocení a) až g) bude uchazeč provádět pod dohledem zkoušejícího. Při plnění kritéria hodnocení h) bude uchazeč zaznamenávat údaje do formuláře s testem.

Odborná kompetence **Příprava technických textilií k expedici:** Operace uvedené v kritériích hodnocení a) až c) bude uchazeč provádět pod dohledem zkoušejícího.

Při ověřování kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného výrobku - technické textilie. Při ověřování kritérií hodnocení způsobem ověření "Praktické předvedení a ústní ověření" se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam konkrétního strojového vybavení (používaných strojů, linek a zařízení v rozsahu hodnoticího standardu) a umožní uchazeči se s ním seznámit (minimálně 1 měsíc) před zkouškou; o formě seznámení uchazeče se seznamem strojů rozhoduje autorizovaná osoba.

Uchazeč si zajistí vhodné pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém se zkouška provádí.

Písemné ověření znalostí probíhá formou písemného testu. Testy vytváří autorizovaná osoba na základě pravidel stanovených v hodnoticím standardu. Test může být uchazečům zadán v elektronické podobě.

Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.
B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:
B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium a pro každé téma uvedené v kritériích existuje několik otázek.
B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) a pro každé téma uvedené v kritériích alespoň jednu otázku.
B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje ≥ 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň ≥ 50 % otázek.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na výrobu nebo zušlechťování textilií nebo chemické technologie a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe ve výrobě technických textilií nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborného výcviku v textilních nebo chemických oborech.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti textilní výroby nebo chemické technologie a alespoň 5 let odborné praxe zaměřené na výrobu technických textilií nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborného výcviku v textilních nebo chemických oborech.
c) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na textilní technologie nebo chemické technologie a alespoň 5 let odborné praxe zaměřené na výrobu technických textilií nebo zpracování polymerů nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborného výcviku v textilních nebo chemických oborech.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na textilní technologie nebo chemické technologie a alespoň 5 let odborné praxe zaměřené na výrobu technických textilií nebo zpracování polymerů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborného výcviku v textilních nebo chemických oborech.
e) Profesní kvalifikace 31-064-H Výrobce/výrobkyně technických textilií a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe zaměřené na výrobu technických textilií nebo zpracování polymerů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mí k dispozici dílnu v reálném provozu vybavenou na odpovídající úrovni, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Osobní ochranné pracovní prostředky
- Stroje, linky a zařízení (jež jsou rozhodující pro realizaci výrobního programu firmy) ve výrobě technických textilií, včetně zpracovávaného materiálu
- Výrobní předpisy, technologické postupy pro výrobu technických textilií
- Přístroje pro určování měr a vah
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- PC pracoviště s programovým vybavením pro hodnocení kvality vyrobené technické textilie
- Modelové situace v minimálním počtu 1 modelová situace - maximálně 3 modelové situace pro určená kritéria hodnocení
- Vzorky textilního materiálu (vláken) k rozpoznání druhu (minimálně 5 kusů různých druhů)
- Vzorky technických textilií k rozpoznání druhu (minimálně 5 kusů různých druhů)
- Místnost pro písemnou část zkoušky, psací potřeby, formuláře s testy, popřípadě PC a testy připravené v elektronické podobě

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů. Doba trvání písemné části zkoušky (písemného testu) jednoho uchazeče je 60 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
JUTA, a. s., Dvůr Králové nad Labem
RETEX, a. s., Moravský Krumlov
VAMTEX, s. r. o., Vamberk
INTERES21, spol. s r. o., Broumov